देवताद्रपेण विद्या धियः सर्वाणि म्रनुष्ठातृप्रज्ञानानि विरातिति विशेषेण दीपपति । म्रनुष्ठानविषया बुद्धीः सर्वदीत्पाद्यतीत्पर्यः ।

a. मक्स. In den Veden kommen sechs verschiedene Adjective in der Bedeutung «gross» vor, die auf die gemeinschaftliche Wurzel मक् zurückzuführen sind: 1) मक्; davon D. Sg. मक् LIII. 10. XCI. 7., Gen. und Abl. मक्स VI. 10. XIX. 2, 3. C. 1., Fem. Nom. मक्सि VIII. 8, Acc. मक्सम् CII. 1., Dativ मक्स XXIV. 1, 2., N. Pl. मक्सि s. zu XIII. 6. — 2) मक्स; davon der Acc. Sg. Neutr. मक्स an unserer Stelle. — 3) मक्स; Acc. Sg. Masc. मक्सम् VI. 6., Acc. Pl. Neutr. मक्सि LV. 5. Vgl. zu Nala I. 8. b. — 4) मक्सि Acc. Sg. Neutr. मक्सि LIV. 8, 11. und das Abstractum मक्ति VIII. 5. — 5) मक्स; मक्स्न IV 10. VIII. 5., मक्स्न LI. 6., मक्त्सु CII. 10. — 6) माक्ति; N. Sg. माक्तिस् LVI. 6.

HYMNE IV. (An Indra.)

- (Str. 1. = Sāmav. I. 2. 7. 6., Str. 1—3. = Ebend. II. 4. 1. 15.) Str. 1. a. 5π «Hülfe, Schutz», von 5π . S. Pāṇini III. 3. 97. VI. 4. 20. und vgl. 5π VIII. 2.
- b. सुद्ध्या «vacca lac praebens». S. Pānini III. 2. 70. Rosen. नीद्वल übersetzt Rosen mit «bubulcus vaccas mulgens» und verweist dabei auf Pān. III. 2. 61. Ich gestehe, dass ich नीद्वल wegen उत्तर्य lieber mit Stevenson («milking») als Nom. actionis auffasse. Vgl. zu XIII. 7. c.
- c. Der Scholiast und Rosen führen जुद्धमि auf ह्वा (ह्वे) zurück (vgl. Pān. VI. 1. 33, 34. VI. 4. 2.), Westergaard dagegen auf इ. यवि von या; vgl. «Die Declination im Sanskrit» §. 49.
- Str. 2. a. सवना = सवनानि, Bopp, kl. Gr. S. 143. Anm. म्रागिक् st. म्रागिन्क, Sāmav. I. 5. 1. 3. haben wie die ältere Form गिंध.
- b. सामस्य पिञ्च, vgl. zu II. 1. 1. c. सामपा «libaminis potor» von साम und पा; s. zu I. 1. c. und «Die Declination im S.» §. 60.